

Functie en taakomschrijving
vertrouwenscontactpersoon (VCP)

Veilig sportklimaat

Inhoudsopgave

1.	Inleiding.....	3
2.	Doel van aanstelling van een vertrouwenscontactpersoon	3
3.	Taken en bevoegdheden van de vertrouwenscontactpersoon	4
4.	Gedragscode omgaan met vertrouwelijkheid voor VCP	5
5.	Omschrijving ongewenst gedrag	6
6.	Vaardigheden van de vertrouwenscontactpersoon	6
7.	Werkwijze vertrouwenspersoon bij een klacht.....	7
	Bemiddeling	7
	Advisering	7
	Preventie.....	7
	Ondersteuning	7

1. Inleiding

(Seksuele) intimidatie, agressie, geweld en discriminatie zijn vormen van gedrag die niet thuis horen in een veilig sportklimaat. Het bestuur van Korfbalvereniging Groen-Geel probeert dit soort ongewenst gedrag dan ook zoveel mogelijk te voorkomen en heeft in dit kader twee vertrouwenscontactpersonen (VCP) aangesteld. Eén van die twee VCP's fungeert als primair aanspreekpunt bij een melding, de ander fungeert als klankbord voor de primaire VCP.

Leden en ouders van minderjarige leden respecteren over het algemeen elkaars grenzen. Grenzen die meestal heel vanzelfsprekend zijn, maar die af en toe expliciet gemaakt moeten worden omdat gedrag dat door een ander als 'een leuke manier van omgaan' wordt beschouwd voor een ander te ver gaat. Soms écht te ver. Wanneer een ander jou lastig valt met zijn of haar gedrag en je zelf niet meer weet hoe je de situatie op moet lossen, kun je verschillende dingen doen.

Je kunt de hulp van een teamgenoot, coach, of het bestuur inroepen. Je kunt echter ook contact opnemen met de VCP van Korfbalvereniging Groen-Geel. Zij/hij fungeert in eerste instantie als eerste aanspreekpunt en kan je helpen te zoeken naar een oplossing. Soms kan dat een informele oplossing zijn, waarbij de VCP eventueel bemiddelt. Indien noodzakelijk of gewenst kan de VCP je ook door verwijzen naar een andere instantie. Bij meer extreme vormen van ongewenst gedrag kan een formele oplossing meer voor de hand liggen.

2. Doel van aanstelling van een vertrouwenscontactpersoon

Korfbalvereniging Groen-Geel wil een sportvereniging zijn waar leden zich veilig en vertrouwd kunnen voelen. De VCP's hebben de taak het in stand houden en verbeteren van de omgangsvormen, welke bijdragen aan het gevoel van veiligheid en vertrouwdheid voor de individuele leden. Zij dragen zorg voor de eerste opvang van betrokkenen (slachtoffers, ouders van minderjarige slachtoffers, beschuldigde, bestuur en evt. de bond) bij een incident binnen de vereniging.

Landelijke wetgeving heeft bepaald dat sportverenigingen volgens de ARBO-wet, een VCP kunnen aanstellen. Bij deze voldoet Korfbalvereniging Groen-Geel aan de regelgeving vanuit de ARBO-wet. De VCP's zijn door het bestuur van Korfbalvereniging Groen-Geel benoemd.

3. Taken en bevoegdheden van de vertrouwenscontactpersoon

1. Een luisterend oor bieden in geval er sprake is van ongewenst gedrag maar verdere actie niet gewenst wordt.
2. Indien gewenst, het informeel afhandelen van een klacht over ongewenst gedrag.
3. Het in behandeling nemen van problemen van leden van de vereniging met betrekking tot ongewenst gedrag. Hieronder wordt verstaan: het bieden van ondersteuning, begeleiding en advisering om het probleem bespreekbaar en hanteerbaar te maken, het vinden van de meest wenselijke en haalbare oplossing, het zo nodig als bemiddelaar optreden of inschakelen van een bemiddelaar en het doorverwijzen naar een externe instantie. Dit alles uitsluitend met instemming van het slachtoffer/de melder.
4. Het gevraagd en ongevraagd adviseren van het bestuur van onze vereniging ten aanzien van het beleid op het terrein van ongewenst gedrag en het voorkomen hiervan. De VCP's zijn verantwoording schuldig aan de bestuursvoorzitter. Elk seizoen voor 1 oktober van het jaar rapporteren de VCP's aan het bestuur van de vereniging over de klachten die hen in het voorafgaande seizoen hebben bereikt. Zij geven daarbij tenminste aan: de gevolgde procedure en de kwantiteit van klachten.
5. Waar mogelijk preventief te werk gaan. Bij signalering van mogelijke problemen op het gebied van ongewenst gedrag, wordt dit met betrokkenen besproken.
6. Vragen beantwoorden, doorverwijzen, adviseren of toetsen over al dan niet overschrijden van grenzen.
7. Bij geruchten van klachten, onderzoeken of deze klachten werkelijk bestaan.
8. Doorverwijzen naar de poule van VCP's en adviseurs van de NOC*NSF of JBN.
9. Het verzorgen van informatiebijeenkomsten voor leden en vrijwilligers, die bij de vereniging aan de slag willen gaan

4. Gedragscode omgaan met vertrouwelijkheid voor VCP

1. De VCP gaat een vertrouwensrelatie aan met het slachtoffer of andere personen die een beroep op haar doen of tot wie zij/hij zich richt. Daarom belooft de VCP alle betrokkenen geheimhouding van hetgeen hem/haar bij de uitoefening van zijn/haar functie als VCP ter kennis komt.
2. Groen-Geel heeft naar aanleiding van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling uit de (jeugd) hulpverlening er voor gekozen om een twee VCP's aan te stellen, waarvan er één optreedt als primair aanspreekpunt. De andere VCP verleent ondersteuning indien wenselijk. Zo worden de VCP's ontlast en kan de gemelde kwestie gedegen worden behandeld. Beide VCP's zijn zich bewust van geheimhoudingsplicht.
3. De VCP zorgt ervoor dat de documentatie en archivering van gegevens geschiedt in overeenstemming met het vertrouwelijke karakter ervan. Dit geldt ook voor de werkaantekeningen die de VCP voor zichzelf maakt.
4. Uitzonderingen hierop zijn alleen mogelijk als het slachtoffer of diens wettelijke vertegenwoordiger schriftelijk toestemming geven tot het doorbreken van deze belofte tot geheimhouding, of wanneer zeer dringende redenen aanwezig zijn zoals hieronder omschreven.
5. Bij het ontbreken van schriftelijke toestemming van de betrokken persoon om informatie aan derden te verstrekken, kan de VCP zich pas ontheven achten van de belofte tot geheimhouding indien tenminste voldaan is aan al de vijf hieronder genoemde voorwaarden:
 - a. Alles is in het werk gesteld de toestemming van het slachtoffer of diens wettelijke vertegenwoordiger te verkrijgen.
 - b. De VCP verkeert in gewetensnood door het handhaven van de geheimhouding.
 - c. Er is geen andere weg dan doorbreking van de geheimhouding om het probleem op te lossen.
 - d. Het is vrijwel zeker dat het niet doorbreken van de geheimhouding voor betrokkenen of voor derden aanwijsbare en ernstige schade en/of gevaar zal opleveren.
 - e. De VCP is er vrijwel zeker van dat doorbreking van de geheimhouding de schade aan betrokkenen of anderen in belangrijke mate zal voorkomen of beperken.
6. Indien een dergelijke situatie zich voordoet, zullen de VCP's samen de redenen om de geheimhouding te doorbreken met een ter zake kundige partij bespreken alvorens de geheimhouding te doorbreken.
 - a. De VCP brengt betrokkenen op de hoogte van het voornemen de geheimhouding te doorbreken, alvorens dit daadwerkelijk te doen.
 - b. Indien het doorbreken van de geheimhouding dit noodzakelijk maakt, verwijst de VCP betrokkenen onverwijld naar een andere VCP en/of instantie.

5. Omschrijving ongewenst gedrag

Onder ongewenst gedrag verstaat Korfbalvereniging Groen-Geel de volgende categorieën gedragingen:

- Verbale agressie (bijvoorbeeld schelden, schreeuwen, treiteren)
- Fysieke agressie (bijvoorbeeld slaan, vastgrijpen)
- Psychische agressie/intimidatie (bijvoorbeeld dreigen, chanteren, achtervolgen, pesten)
- Seksuele intimidatie (bijvoorbeeld nafluiten, opmerkingen maken, aanranding en verkrachting)

6. Vaardigheden van de vertrouwenscontactpersoon

De functie van een VCP in een vereniging heeft als complexiteit in zich, dat de persoon in deze functie kan worden benaderd door alle partijen die betrokken zijn bij een hieronder genoemde situatie. Deze partijen (kunnen) zijn; het slachtoffer of de ouders, de beschuldigde en de vereniging (soms ook de bond) die te maken krijgt met:

- Vormen van ongewenst gedrag herkennen en signaleren.
- Partijen, betrokken bij ongewenst gedrag opvangen en hulp bieden.
- Partijen, betrokken bij ongewenst gedrag, informeren over procedures en regelgeving inzake ongewenst gedrag.
- Zich op adequate wijze binnen de vereniging presenteren en ongewenst gedrag binnen de vereniging bespreekbaar kunnen maken.

De VCP's beschikken over vaardigheden op het gebied van communicatie, inlevingsvermogen, gesprekstechnieken, het kunnen normaliseren en organiseren.

7. Werkwijze vertrouwenspersoon bij een klacht

De VCP zal trachten door verwijzing, bemiddeling of advisering een oplossing te bewerkstelligen voor de gemelde klacht. Daarbij wordt zoveel mogelijk de volgende werkwijze gevolgd:

1. Een melding komt binnen bij de VCP.
2. De VCP maakt een afspraak, gaat het gesprek volgens een standaard vragenlijst aan, vraagt toestemming voor het schriftelijk vastleggen van het gesprek en benoemt expliciet dat er een 2^e VCP is, waar altijd mee overlegd wordt. Zij laat de aantekeningen ondertekenen met vermelding van de datum.
3. De VCP laat het gesprek bezinken en overlegt met de tweede VCP. Zij nemen eventueel voor advies contact op met "veilig thuis" of met het NOC*NSF.
4. Er volgt een tweede gesprek, waarin wordt samengevat wat er is besproken en eventueel worden de aantekeningen verbeterd. Vervolgens worden die aantekeningen ondertekend door de aangever, als bewijs dat de aangever die aantekeningen heeft gelezen. Eén exemplaar is voor de aangever.
5. In dat tweede gesprek wordt vastgesteld wat de VCP kan betekenen voor de aangever. Vervolgacties kunnen zijn:
 - a. Een gesprek met de vermeende plegger
 - b. Melding bij bestuur
 - c. Doorverwijzing naar huisarts voor doorverwijzing naar psychologische hulp.
6. Na 6 weken vindt een evaluatie plaats tussen VCP en aangever.

Het kan zijn dat een andere klachtenregeling zoals gehanteerd door het NOC*NSF meer geschikt is voor de behandeling van de melding/klacht. In dat geval zal de VCP dit met betrokkene bespreken en doorverwijzen. Daarnaast kan het in geval van beschuldiging van strafbare zaken, noodzakelijk zijn om aan te dringen op het doen van aangifte bij de politie. Bij kinderen onder de 12 jaar kan het nodig zijn, al dan niet met instemming van het slachtoffer (zie hoofdstuk 4, punt 4) contact op te nemen met ouders en/of wettelijke vertegenwoordigers en de politie. Verder is het volgende van belang:

Bemiddeling

De VCP streeft ernaar problemen uit de wereld te helpen door bemiddeling. Het slachtoffer zal, na een gesprek, eerst het advies krijgen om een gesprek aan te gaan met de beschuldigde.

Als betrokkene daarmee akkoord gaat, neemt de VCP contact op met de beschuldigde. Soms kunnen de problemen opgelost worden in één of meerdere gesprekken onder leiding van de vertrouwenspersoon, tussen de betrokkenen. Soms kan de oplossing gevonden worden in een gesprek tussen de VCP en de beschuldigde. Dit alles gebeurt alleen met de instemming van het slachtoffer en de beschuldigde.

Advisering

Het is ook mogelijk dat de VCP één of meer gesprekken met de betrokkenen voert, waardoor diegene mogelijkheden ziet om zelf tot een oplossing van het probleem te komen.

Preventie

De VCP heeft een taak in de preventie van ongewenst gedrag. Daartoe zal het kader, waaronder trainers, coaches en begeleiders bekend gemaakt moeten worden met gedragsnormen en het oppakken van de signalen van ongewenst gedrag. Voorop staat dat de hele vereniging een verantwoordelijkheid heeft in het naleven van gedragsnormen. Middelen kunnen zijn: themabijeenkomsten, risico inventarisatie, artikel in het verenigingsblad, foldermateriaal van het NOC*NSF beschikbaar stellen en het bestuur van advies voorzien inzake ongewenst gedrag en de preventie hierin.

Ondersteuning

De VCP van Korfbalvereniging Groen-Geel werkt samen met de tweede VCP en kan zelf terugvallen op het overkoepelend beleid en ondersteuning die geboden wordt door het NOC*NSF of JBN.